

Lillede võlumaailmas

Eesmärgid:

LAPS SAAB TEADA:

- milliseid lilli esineb, kuidas neid rühmitatakse
- millised on lilleosad
- kus lilled kasvavad
- kuidas lillede eest hoolitseda

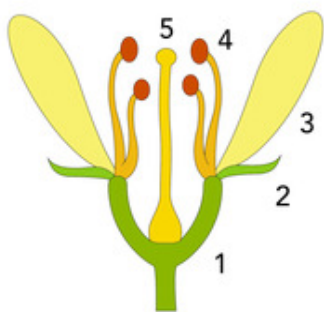
LAPS ÕPIB:

- vaatlema, arutlema, uurima
- võrdlema, üldistama, rühmitama, loendama
- värve tundma
- nägema erinevusi ja seoseid looduses
- kasutama erinevaid väljendusvahendeid

LAPSEL ARENEVAD:

- eneseväljendusoskus. keel ja kõne
- tähelepanu, mälu, mõtetegevus, loomisjulgus
- peenmotoorika, käe ja silma koostöö

Lilled ümbritsevad meid kõikjal ja igal ajal, kas siis metsas, aasal, aias või potis. Aeg oleks neid tundma õppida. Leidke endale koht, kus saate lilli lähemalt uurida. Lilledel on õis, vars, lehed ja juured. Õiekrooni moodustavad kõik kroonlehed koos. Kroonlehed kaitsevad tolmukaid ja emakat. Tolmukad sisaldavad õietolmu. Emakas valmivad viljad. Tuppelhed kaitsevad õiepunga ja koos moodustavad nad õietupe. Tuul ja putukad kannavad õietolmu edasi teisele õiele, kus see kleepub emaka külge ja toimub viljastamine. Emakas hakkavad arenema seemned, mis hiljem maha pudenedes kasvavad uued lilled.

1. Õiepõhi
2. Tuppelht
3. Kroonleht
4. Tolmukad
5. Emakas

- Vaadelge, millised on võilille seemned ja kuidas nad oma kasvuala laiendavad!
- Kas kõik lilled kasvavad seemnest? Ei, mõned moodustavad sibulaid, mugulaid, juuri või risoome (maikellule). *Sibullilled (nartsiss, tulp), mugullilled (daalia).*

- Iga õis elab oma elu: omab oma värvi ja oma lõhna, avab oma kroonlehti ja sulgeb neid kindlal kellaajal. Uurige, millal?
- Millal lilled kasvavad? (kevad, suvel, sügisel). Selle järgi nimed *kevadlilled*, *suvelilled*, *sügislilled*.
- Kus lilled kasvavad? Vastavalt sellele ka nimed *aialilled*, *metsalilled*, *põllulilled*, *aasalilled*, *potililled*, *veekogude lilled*, *liivaluited* jne Otsige pilte või uurige ja õppige nimetusi, kui juhtute kuskil neid nägema (metsas, aias, põllul, teeservades, veekogudel, kraavipervedel, lillepoes, turul, kodus jm) Ärge jalutage niisama mööda, vaid vaadeldge ja rääkige lapsega.
- Loendage õisi, uurige õite suurusi, võrrelge lillede kõrgusi
- Ka *umbrohul* on õied. Vaadeldge!
- Avastage ka teisi taimi, millel on õied: *mägिताimed*, *kõrbetaimed*, *lõunamaataimed*, *veealused taimed* jne

Loomulikult ei jõua kõigest sellest korraka rääkida, sest teema on nii lai. Rääkige lapsele sellest, mis tema eale sobib, mida ta parasjagu näeb ja katsuda saab ja seni, kuni huvi on.

Ja nüüd ka meisterdamise juurde. Sünnipäevadeks ja tähtpäevadeks kingitakse tihti suuri kommikarpe. Kommid on nendes asetatud kenadesse paberkorvikestesse. Kui kommide ära sööd, siis korja kõik paberid kokku. Nendest võib valmistada toredaid pilte, kaarte. Tuleb ainult fantaasial lennata lasta.

- Vajate lisaks kommide paberkorvikestele siidpaberit, liimi ja tugevamat aluspaberit
- Lõigake või rebige rohelisest siidpaberist pikad ribad ja rullige nendest lillede varred
- Kleepige varred paberile kimbuna
- Varte otsa kleepige kommide paberkorvikesed (need võib eelnevalt tagurpidi keerata, sest välimine külg on sageli kuldsega kaunistatud ja näeb ilusam välja – näitame seda poolt oma töö!)
- Nüüd lõigake või rebige siidpaberitest tükke ja kortsutage need südameteks
- Kleepige need paberkorvikeste keskele (võib kleepida mitu paberkuulikest või ühe kergelt kortsutatud siidpaberitüki)
- Nii võib teha ka näiteks lillepärga või lillepotti vm
- Lõpuks mõelge välja üks lillemuinasjutt.

Lillelist päeva kõigile!
Vanalinna Lasteaia vanemõpetaja
Liivi Org

Kasutatud kirjandus: vikipeedia